

Het strand, kwallen en krabben

Eb en vloed

Door het getij is het strand nooit even breed. Het is eb of vloed. Soms kom je terug van het zwemmen en dan liggen je kleren ineens bijna in het water. Ongeveer om de zes uur verandert de waterstand van laag- naar hoogwater en andersom. Als het hoogwater wordt, noemen we dat vloed. Als het laagwater wordt, noemen we dat eb.

▲ *Luchtfoto van het strand bij laagwater*

▼ *Strand bij hoogwater*

Eb en vloed, hoe werkt dat nou precies?

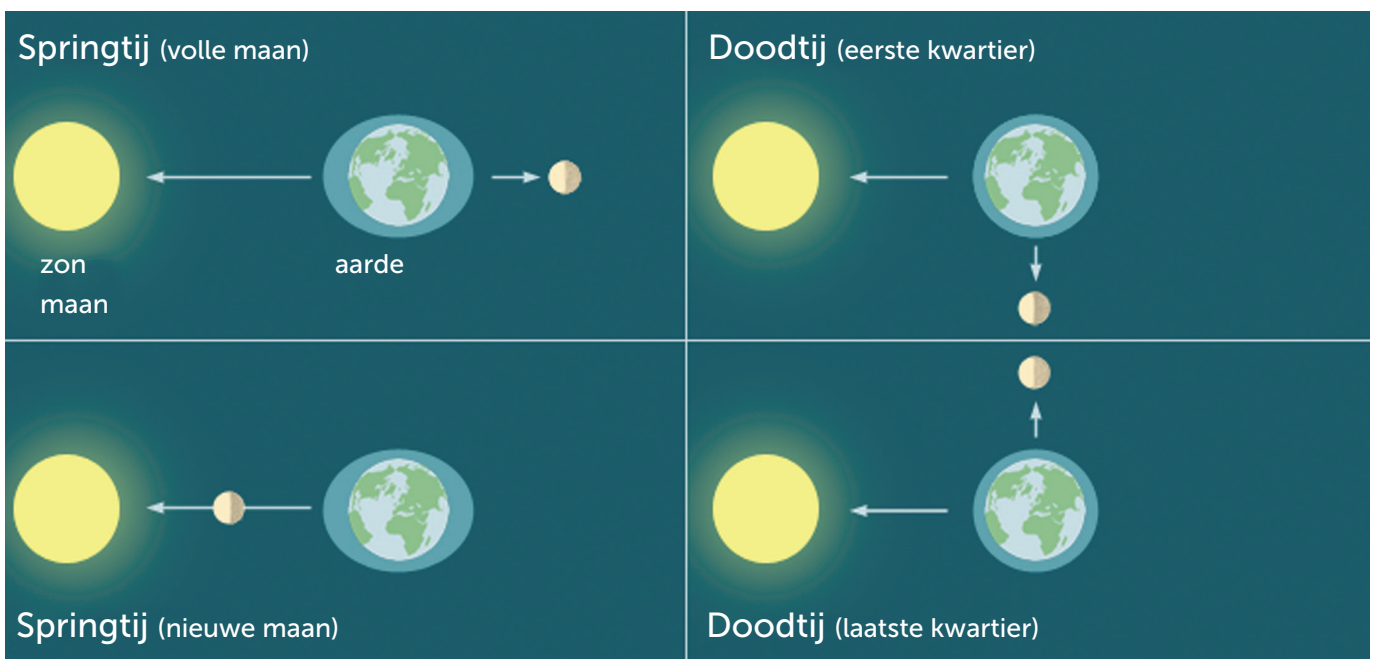
Eb en vloed worden veroorzaakt door de aantrekkingskracht van de maan en de zon. De maan 'trekt' aan het water van de aarde en daardoor vormt zich een vloedberg aan de kant van de aarde waar de maan staat. Tegelijkertijd

is het aan de andere kant van de aarde ook hoogwater. Deze vloedberg wordt veroorzaakt doordat de aarde en de maan samen een soort draaibeweging maken waardoor het water een beetje naar die kant geslingerd wordt.

Tussen de beide vloedbergen is het laagwater. De aarde draait om haar eigen as en de maan draait om de aarde, hierdoor verandert de plaats van de maan ten opzichte van de aarde voortdurend. Daarom verandert het tijdstip en de plaats van hoogwater en laagwater dus ook. Het verschil tussen hoogwater en laagwater is in Nederland gemiddeld 2 meter.

Er bestaat ook springtij en doodtij. Als het springtij is, versterkt de zon de invloed van de maan op het water en is het hoogwater extra hoog en het laagwater extra laag. Bij doodtij is er juist weinig verschil tussen hoogwater en laagwater. Dit komt doordat de zon de invloed van de maan afzwakt.

Jutten

Behalve allerlei interessante dieren en planten en stenen, liggen er ook regelmatig andere aanspoelsels op het strand. Stukken hout, touw of een fles met een briefje... Jutters zijn mensen die regelmatig met stormachtig weer het strand opgaan om te zien of er nog iets is aangespoeld. Jutters kunnen altijd alles bruken. Gebruiken dus!

Je kunt leuke dingen maken van hout, en touw is altijd handig, maar je kunt ook sterke verhalen verzinnen rond alles wat je vindt...

Geen zin in knutselen? Maak dan eens een wandeling waarin je zoveel mogelijk afval meeneemt. Op het strand raak je eigenlijk nooit uitgekeken!

Aanspoelsels

Met een garnalennetje kun je proberen de dieren te vangen die in de zee zwemmen. Zo kun je **garnalen**, **krabben** en **jonge visjes** vangen.

Het hele jaar door kun je op het strand schelpen zoeken. Grote **oesterschelpen**, strandgapers, **kokkels** of vrolijk gekleurde **nonnetjes**. Schelpen zijn de huisjes geweest van schelpdieren, die meestal al dood zijn voordat de **schelpen** op het strand terecht komen.

In de zomer vind je vaak **zeewier** en **kwallen** op het strand. De kwallen worden door de stroming meegenomen en als ze pech hebben, brengt de onderstroming ze met oostenwind naar het strand. Daar gaan ze al heel snel dood aan uitdroging. De meeste kwallen in Nederland zijn ongevaarlijk, maar voor kwallen met blauwe haren of kwallen met een **kompastekening** aan de bovenkant moet je een beetje oppassen. Hun netelcellen zijn sterk genoeg om je rode en pijnlijke plekken te bezorgen.

Soms vind je ook de **eikapsels van roggen of hondshaaien**. De jonge dieren zijn er dan al lang uit.

In de winter liggen er vaak **rugschilden van inktvissen** op het strand. Als deze dieren in zee doodgaan, verteert hun weke vlees snel en vind je alleen hun harde, inwendige rugschild terug. Het wordt ook zeeschuim genoemd. Vogels pikken er graag in, omdat er kalk in zit.

Op de strekdammen zitten tussen de stenen wel levende **mosselen en alikruikjes**, **krabben** en soms zelfs **zeesterren of zeeanemonen**.

gewone garnaal, aasgarnaal
noordzeekrab, zwemkrab
schol

oester, strandgaper, kokkel,
nonnetje
stevige strandschelp, zaagje,
Amerikaanse zwaardschede

blaaswier
oorkwal, zeepaddestoel, zeedruif

kompaskwal

roggenei, haaienei

rugschild van inktvis

mossel, alikruik
strandkrab, zwemkrab
zeester, zeeanemoon

Opdrachten bij het zoekblad

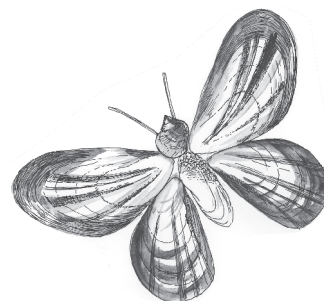
Thuisopdracht

Op de pagina hierna vind je een zoekblad. Je kunt de namen van de dingen die erop staan proberen in te vullen. We hebben je al een beetje geholpen! De namen kun je vinden in de rechterkolom van het hoofdstukje

Thuisopdracht

Op de pagina hierna vind je een zoekblad. Je kunt de namen van de dingen die erop staan proberen in te vullen. We hebben je al een beetje geholpen! De namen kun je vinden in het hoofdstukje 'aanspoelsels', hierboven.

Texelopdracht

Je kunt het zoekblad ook meenemen als je naar Texel gaat. Je kunt het dan gebruiken bij een zoektocht op het strand. Zoek dan de dingen die je hebt gevonden op, op het zoekblad.

Als je toch op het strand bent, kijk dan ook eens of je 'nuttige' dingen op het strand kunt vinden.

Je kunt heel leuke dingen maken van natuurlijke dingen van het strand. Kijk maar.

Zorg voor sterke lijm, en maak alles goed schoon voor je aan de slag gaat.

Laat het goed drogen. Let er op dat er ook geen resten van dieren meer in de schelpen zitten, anders gaat het erg stinken.

Zoekblad strand 1

z e

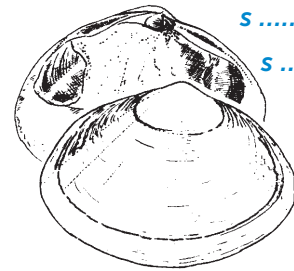

m ls

s

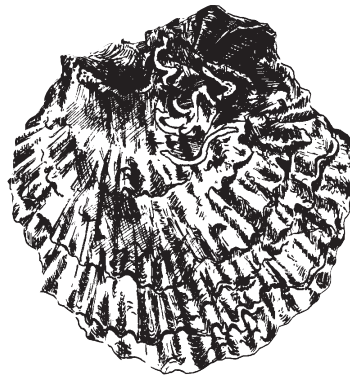
s p

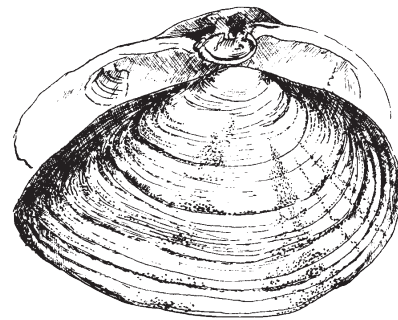
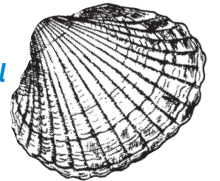
a k

o r

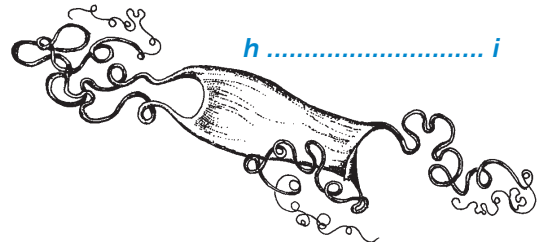

k l

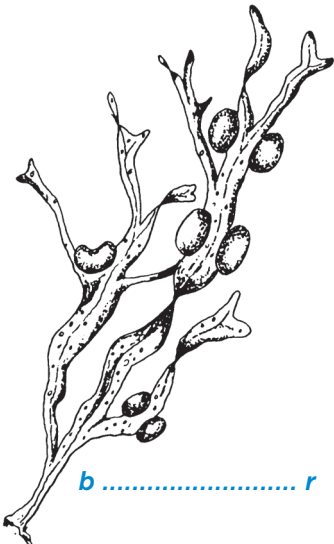

s r

n e

h i

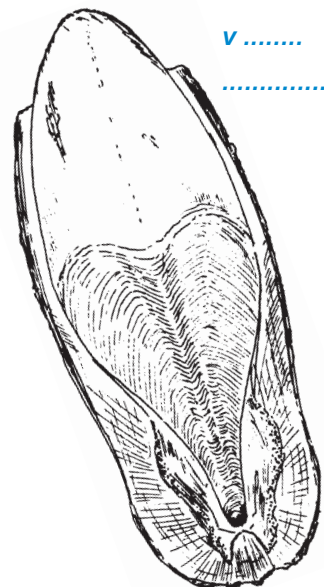

r i

r

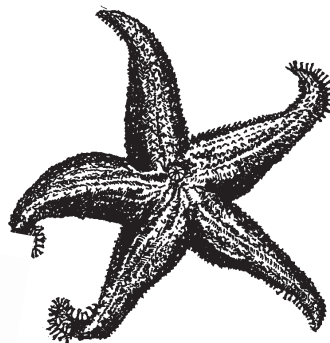
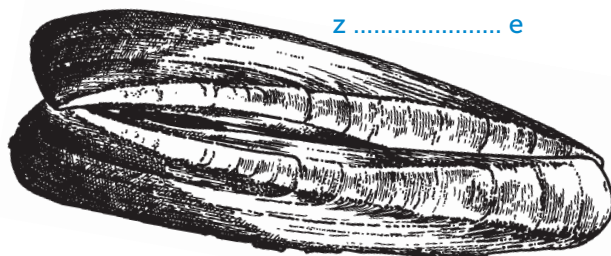
v

..... s

A

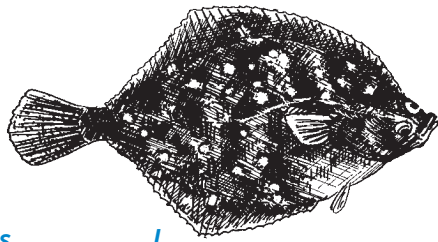
z e

z r

Zoekblad strand 2

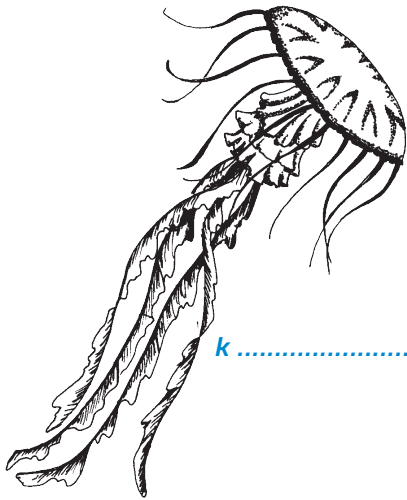
z l

s l

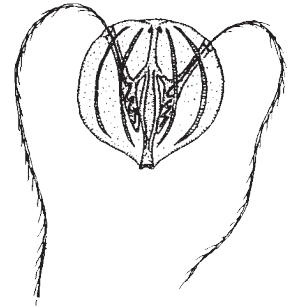
o l

k l

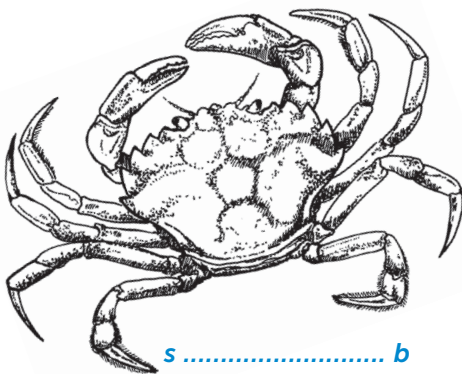

z n

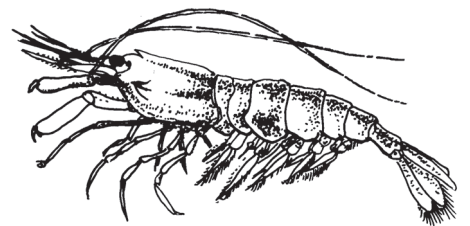

z f

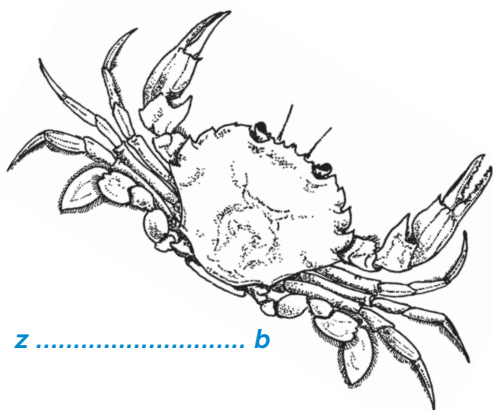
a l

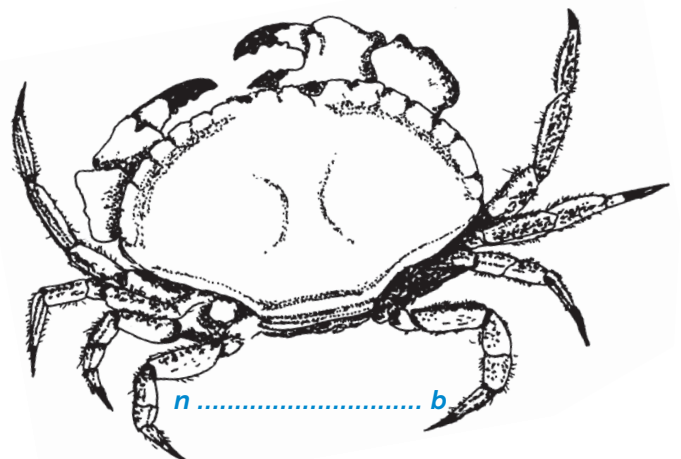
s b

g g l

z b

n b